

ThinkTankin soveltuvuus Wise Guys -paneeliin

Tomperi, Marko

2012 Leppävaara

Laurea-ammattikorkeakoulu
Leppävaara

ThinkTankin soveltuvuus Wise Guys -paneeliin

Marko Tomperi
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Joulukuu, 2012

Tomperi, Marko

ThinkTankin soveltuvuus Wise Guys -paneeliin

Vuosi 2012

Sivumäärä 35

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia ThinkTank-ryhmysovelluksen soveltuvuutta Wise Guys -paneeleihin. Opinnäytetyössä selvitettiin myös, miten sovellusta hyödynnettiin ensimmäisessä paneelissa. Lisäksi työssä käsiteltiin ThinkTankin vahvuuksia ja heikkouksia sekä sen tuottamaa lisäarvoa käyttäjille.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvalitatiivista menetelmää. Opinnäytetyön aineisto kerättiin kyselyllä, teemahaastatteluilla ja osallistuvalla havainnoinnilla. Kysely tehtiin kutsuvieraille Wise Guys -paneelin päätteeksi ThinkTankia hyödyntäen ja teemahaastattelut syksyn 2012 aikana. Teemahaastatteluissa haastateltiin kolmea Wise Guys -paneeliin eri rooleissa osallistunutta henkilöä. Osallistuva havainnointi suoritettiin tarkkailemalla, kuinka aktiivisesti kutsuvieraat käyttivät ThinkTankia ja puhuivat. Lisäksi havainnoitiin avuntarpeen määrää ThinkTankin käytön suhteen.

Wise Guys -paneelin kutsuvieraat kokivat, että ThinkTank oli helppo oppia ja käyttää. Negatiivista palautetta ei juurikaan tullut. Käyttäjät kokivat ThinkTankin parhaimmiksi ominaisuuksiksi interaktiivisen kommunikoinnin, reaaliaikaisuuden ja anonymiteetin. Paneelissa noudatettiin Chatham House -sääntöä ja valtaosa osallistujista kokivat, että se oli hyödyllinen, mutta myös päinvastaista mielipidettä esiintyi. Yhtä poikkeusta lukuunottamatta kaikki kokivat ThinkTankin olevan sovelias työkalu Wise Guys -paneeliin. Kahdessa kutsuvieraan edustamasta organisaatiosta harkitaan ThinkTankin hankkimista.

Haastattelut noudattivat samaa linjaa kyselyn tuloksien kanssa. Haastateltavat kokivat ThinkTankin helpoksi oppia ja käyttää. Se soveltui heidän mielestään hyvin Wise Guys -paneelin työkaluksi ja jatkokäyttöä pohditaan. ThinkTankin tuottamat raportit olivat selkeitä ja helppo työstää ja ne säästivät paljon aikaa ja vaivaa verrattuna perinteisiin menetelmiin.

ThinkTankin käyttö esiteltiin lyhyesti Wise Guys -paneelin alussa. Sen jälkeen käyttäjät eivät juurikaan tarvinneet apua. Valtaosa käyttäjistä käytti sitä aktiivisesti vaikka keskustelu kävi vilkkaana. Havainnoinnin perusteella ThinkTank oli helppo oppia käyttämään.

Kaikki tulokset viittaavat siihen, että ThinkTank soveltui hyvin Wise Guys -paneeliin. Selkeänä onnistumisen signaalina voidaan pitää sitä, että sen hankintaa harkitaan kahdessa eri organisaatiossa ja sen jatkokäyttöä Wise Guys -paneeleissa pohditaan.

Tomperi, Marko

ThinkTank applicability for the Wise Guys panel

Year	2012	Pages	35
------	------	-------	----

The purpose of this thesis was to research how ThinkTank groupware software can be applied to Wise Guys panels. The thesis also examined how the application was utilized in the first panel. ThinkTank's strengths and weaknesses as well as the added value to users were also analysed.

A qualitative method was used in the research. Research data was collected through a survey, theme interviews and participant observation. The survey was conducted at the end of the panel utilizing ThinkTank and the theme interviews during autumn 2012. Three Wise Guys - panel participants were interviewed in different roles. The participant observation was carried out by observing how actively the guests used the ThinkTank and spoke. The need for assistance on the ThinkTank was also observed.

The participants of the Wise Guys panel experienced that ThinkTank was easy to learn and use. Almost no negative feedback was given. The users regarded interactive communication, real-time and anonymity as the best properties of ThinkTank. The panel followed the Chatham House rule, and the majority of the participants experienced that it was useful, but also opposite opinions appeared. All the users except one experienced ThinkTank to be a suitable tool for the Wise Guys panel. Acquiring ThinkTank is considered in two of the organisations represented by the participants.

The interviews followed the same line with the results of the inquiry. The interviewees found ThinkTank easy to learn and use. In their opinion, it was well suited to the Wise Guys panel and further use is being considered. ThinkTank reports produced were clear and easy to work with, and they saved a great deal of time and effort compared to traditional methods.

The use of ThinkTank was briefly presented at the beginning of the Wise Guys panel. Users did not need much further assistance after the presentation. The majority of the users used it actively even though there was lively discussion. ThinkTank was easy to learn on the basis of the observation.

All the results indicate that Think Tank could be well applied to the Wise Guys panel. The fact that its acquisition is considered in two different organisations and its further use in the Wise Guys panels is thought about can be regarded as a clear signal of success.

Keywords   ThinkTank, Wise Guys panel, Chatham House Rule

Sisällys

1	Johdanto	6
2	ThinkTank-ryhmätyösovellus	6
3	ThinkTankin vahvuudet ja heikkoudet	7
4	ThinkTank-istunnon luonti	9
5	ThinkTank-agendan sisällön luonti ja käyttö istunnon aikana	14
	5.1 Action Planner	15
	5.2 Alternative Analysis, Break ja Placeholder	16
	5.3 Categorizer	17
	5.4 Rank Order Vote	19
6	Wise Guys -paneeli	21
7	Chatham House Rule	22
8	Kyselyn tulokset	23
9	Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät	24
	9.1 Osallistuva havainnointi	24
	9.2 Haastattelut	25
10	Teemahaastattelut	25
	10.1 AIRBEAMin projektipäällikkö ja tieteellinen vetäjä	25
	10.2 ThinkTank-raportin jälkikäsittelijä	26
11	Havainnointi	27
12	Johtopäätökset	27
	Lähteet	29
	Kuviot	32
	Liitteet	33

1 Johdanto

Opinnäytetyössä selvitetään, miten ThinkTank-ryhmätyösovellus soveltuu Wise Guys -paneelisiin. Ne ovat osa EU-rahoitteista AIRBorne information for Emergency situation Awareness and Monitoring -hanketta (AIRBEAM), jonka tarkoituksena on kehittää keinoja valvoa ja tukea kriisinhallintaa miehittämättömien lentävien alusten avulla.

Wise Guys -paneeleja järjestetään yhteensä kuusi kertaa, joissa ainakin ensimmäisessä käytetään ThinkTank-ryhmätyösovellusta. Ensimmäisen paneelin pääpaino on selvittää kriisitilanteisiin sopivien miehittämättömien lentävien ilma-aluksiin liittyviä mahdollisia ideoita, valmiita konsepteja ja ongelmia. Opinnäytetyössä ei käsitellä Wise Guys -paneelien sisältöä, eikä myöskään miehittämättömiin lentäviin aluksiin liittyvää tietoutta. Pääpaino on ThinkTankissa, mutta tarkoituksena ei ole esitellä yksityiskohtaisesti sovelluksen kaikkia ominaisuuksia vaan keskeisimmät Wise Guys -paneeleissa käytetyt osiot. Työssä ei myöskään vertailla Laurean käytössä olevaa ThinkTank-versiota uusimpaan versioon, joka sisältää jo paljon parannuksia.

Opinnäytetyössä on kolme tutkimusongelmaa: Miten ThinkTankia hyödynnetään Wise Guys -paneelissa? Onko se soveltuva työkalu tässä paneelissa? Mitkä ovat sen hyödyt ja haitat sekä sen tuottama lisäarvo?

2 ThinkTank-ryhmätyösovellus

ThinkTank-ryhmätyösovellus on elektroninen kokousjärjestelmä (Hodges 2010, 11). Elektroninen kokousjärjestelmä Electronic Meeting System (EMS) on kokouksia tukeva järjestelmä tai sovellus. EMS-tuetuissa kokouksissa jokaisella henkilöllä on tietokone, joka on kytketty johonkin tietoverkkoon. Jos kokouksessa on paljon osanottajia, yhdellä tietokoneella voi olla 3-10 osanottajaa. Lisäksi kokouksessa on yksi tai useampi julkinen näyttöruutu, jonka kautta voi näyttää multimediaesityksiä, aiheeseen liittyvää informaatiota ja osallistujien tuotoksia EMS:stä. Tavallisesti kokouksella on fasilitaattori, joka hallinnoi järjestelmää ja huolehtii, että kokous pysyy agendassa. (Hodges 2010, 17).

ThinkTank-ryhmätyösovelluksen kehittäjä GroupSystems määrittelee, että ThinkTank on kokoelma työkaluja, joiden on tarkoitus helpottaa ryhmätyötä ja päätöksentekoa sekä tukea ryhmäprosesseja, kuten aivoriihejä, tiedonkeruuta, äänestyksiä, organisointia, priorisointia ja konsensuksen saavuttamista (ThinkTank-ohje 2007).

ThinkTank on puhtaasti selainkäyttöinen sovellus, joten riittää, että se asennetaan vain palvelimelle. Jokaista käyttäjää varten on ostettava lisenssi, joka ei ole henkilökohtainen.

Toisin sanoen yritys voi ostaa viisi lisenssiä, joita sata ihmistä voi käyttää. Istuntoa voi siis tällaisessa tapauksessa verrata kokoushuoneen varaamiseen, jolloin on kuitenkin huomioitava, että ThinkTank ei tue kokoushuonetyyppistä varausjärjestelmää. Tekniikka ThinkTankin taustalla on Flash-pohjainen, joten se on selainriippumaton kunhan asentaa käytettävää selainta varten Adobe Flash Playerin. Istuntoon voi osallistua kuka tahansa, jolla on tiedossa istuntotunnus (Session ID) ja salasana, mutta luonti vaatii erikseen oikeudet.

ThinkTankia käyttävät monet merkittävät organisaatiot ja yritykset, kuten North Atlantic Treaty Organization (NATO), National Aeronautics and Space Administration (NASA), Yhdysvaltain ilmavoimat, Nokia ja Sun Microsystems, joten GroupSystemsillä on vahvat referenssit (Testimonials from Different Clients 2012).

3 ThinkTankin vahvuudet ja heikkoudet

Tohtori Jay Nunamaker Arizonan yliopistosta osoitti 1980-luvulla muiden tulevien GroupSystemsin perustajien kanssa, että työryhmien toimintaa rajoittavat merkittävästi vertaisdynamiikan negatiiviset vaikutukset ja rakenteen puute niiden yhteistyössä. He jatkoivat tutkimuksiaan yhdessä International Business Machinen (IBM) ja Yhdysvaltain merivoimien kanssa ja alkoivat kehittää sovellusta, jonka avulla edellä mainituista ongelmista päästäisiin eroon. Lopulta vuonna 1989 perustettiin GroupSystems. (History 2012.)

Jay F. Nunamaker Jr, Robert O. Briggs, Daniel D. Mittleman kertovat artikkelissaan Electronic Meeting Systems: Ten Years of Lessons Learned, että kokouksen onnistumista uhkaa monet ongelmat. Näitä ongelmia ovat mm. keskittymisen puute tai keskittyminen piiloagendoihin. Jotkut voivat pelätä puhumista, kun taas toiset dominoivat keskustelua. Väärinymmärryksiä syntyy, kun ihmiset käyttävät samoja sanoja eri ideoista ja eri sanoja samoista ideoista. (Nunamaker, Briggs & Mittleman 1995, 149.) Artikkelissa listattiin ongelmiksi mm. myös keskeyttämiset, poikkeamiset agendasta ja puheenvuoron odottaminen. Vaikka elektronisten kokousjärjestelmien tarkoitus on ratkaista näitä ongelmia, Galaczy (1999, 9) korostaa, että ”elektronisia kokousjärjestelmiä ei pidä mainostaa liikaa kaikkivoipana ratkaisuna ryhmätyön päätöksenteon ongelmiin”.

ThinkTankin monet ominaisuudet pystyvät ratkaisemaan tai ainakin auttamaan kokouksiin liittyvissä ongelmissa. Sitä voidaan käyttää yhtäaikaaisesti, mikä mahdollistaa laajan, tasa-arvoisen ja aktiivisemman osallistumisen. Lisäksi syöttötietoja saadaan tällöin enemmän vähemmässä ajassa verrattuna tavalliseen kokoukseen ja dominoiva kommunikointi vähenee. Käyttäjät voivat myös osallistua ja antaa panoksensa omien kykyjensä ja kiinnostuksensa mukaan. (Bostrom, Watson & Kinney 1992, 28.) Kokouksissa tai tapaamisissa saattaa olla esimerkiksi pohjustava esitelmä. Jos osallistujalla herää kysymys, hän voi esittää sen heti

keskeyttämättä esitelmöijää. Jos joutuu odottamaan esitelmän päättymistä, kysymys saattaa helposti unohtua. Bostromin ym. (1992, 32) mukaan osallistujat pystyvät käyttämään ThinkTankin kaltaisia elektronisia kokousjärjestelmiä ilman aiempaa koulutusta. Osallistujat säännöllisesti kertovat, kuinka helppo niitä on käyttää.

ThinkTankia voidaan käyttää anonyymisti. Anonymiteetti vähentää osallistujan pelkoa tulla arvioiduksi ja vähentää painetta myötäillä esimiehiä tai kollegoitaan. Tämä tarkoittaa sitä, että asioista voidaan keskustella vapaammin. Vetäytyvämmät henkilöt voivat osallistua ilman nolostumisenpelkoa. Henkilö, joka kokee olevansa osaamistasoltaan heikompi kollegoihinsa verrattuna, voi jäädä tavanomaisessa kokouksessa passiiviseksi. Jotkut saattavat olla ilmaisematta mielipidettään sen vuoksi, että se saattaa erota esimiesten tai kollegoiden mielipiteestä. (Nunamaker ym. 1991, Hodgesin 2010, 26 mukaan.) Anonymiteetti mahdollistaa myös keskittymisen itse ideaan eikä sen esittäjään (Lewis ym. 2007, Hodgesin 2010, 27 mukaan).

ThinkTankissa on valmiita pohjia eri tyyppisille kokouksille ja prosesseille. Kokoukselle voidaan laatia agenda myös tyhjästä. Prosessien ja agendan strukturointi helpottaa kokouksen hallintaa ja läpivientiä sekä parantaa aiheeseen keskittymistä (Bostrom ym. 1992, 28). Lisäksi nämä ominaisuudet tarjoavat paremman kokouksurin ja ne vähentävät ajantuhlausta johtuen puuttuvasta agendasta tai puutteellisesta valmistautumisesta (Hodges 2010, 27).

Usein turhauttavinta kokouksen jälkeen on huomata, että ei ole olemassa tarkkaa kirjausta ideoista, joista kokouksessa keskusteltiin, mitä päätöksiä siellä tehtiin ja miksi nämä päätökset tehtiin. ThinkTank tallentaa kaikki syötteet automaattisesti ja käyttäjät voivat jälkeenpäin käydä selaamassa istuntoja. Istunnon vetäjä voi luoda raportin kokouksen jälkeen ja jakaa sen osallistujille niin halutessaan (ThinkTank-ohje 2007).

Muita ThinkTankin vahvuuksia ovat ne, että kokousta ei ole sidottu aikaan tai paikkaan. Tokiossa olevat voivat osallistua eri aikaan kuin Lontoossa olevat, ympäri maailmaa olevat

ThinkTank-istuntoon voi osallistua samaan tai eri aikaan kuin muut. Kenenkään ei tarvitse olla fyysisesti samassa tilassa. Esimerkiksi Tokiosta voi osallistua myöhemmin kuin Lontoosta, koska aikavyöhyke on eri. (ThinkTank-ohje 2007). Riittää, että on internet-yhteys ja istunto on käynnistettynä.

ThinkTankin kaltaisten elektronisten kokousjärjestelmien hyöty riippuu siitä, kuinka niitä käytetään ja mihin tehtäviin niitä sovelletaan (Bostrom ym. 1992, 32). On olemassa ryhmä- tai tehtävätilanteita, joissa elektroniset kokousjärjestelmät eivät auta (DeSanctis & Gallupe, 1987, Bostrom ym. 1992, 32 mukaan). Esimerkiksi erittäin yksinkertaiset tehtävät tai pienille

kahden tai kolmen hengen ryhmille annetut tehtävät voidaan ehkä suorittaa tehokkaammin perinteisellä tavalla (Bostrom ym. 1992, 32). Galaczyn (1999, iii) mukaan osallistujat voivat kokea teknologian uhaksi, koska he ovat tottuneet verbaaliseen vuorovaikutukseen.

Sosiaalisen kanssakäymisen edut ovat rajoitetut ja anonymiteetti voi turhauttaa henkilöitä, jotka ovat tottuneet saamaan tunnustusta. Elektroniset kokousjärjestelmät voivat erityisesti suurissa ryhmissä tuottaa liian paljon ideoita, mikä voi johtaa informaatioähkyyn.

4 ThinkTank-istunnon luonti

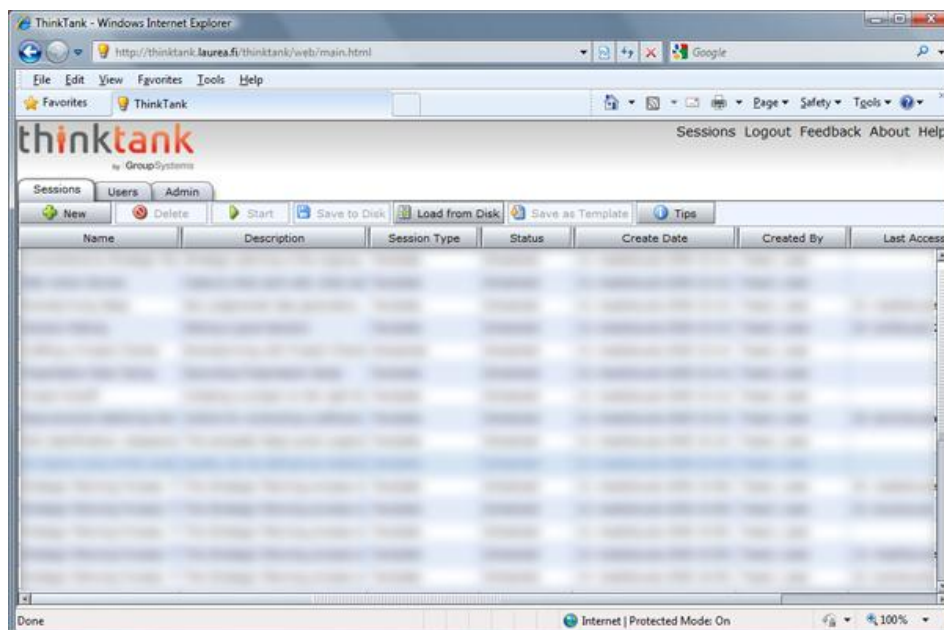
Istunnon luonti aloitetaan kirjautumalla sisään istunnon vetäjän tunnuksilla Session Leader -välilehdellä (Kuva 1).

Kuva 1: ThinkTank-istunnonvetäjän kirjautumisikkuna.

User Name -kohtaan tulee käyttäjän henkilökohtainen ThinkTank-käyttäjätunnus. Se poikkeaa normaalikäyttäjän kirjautumisesta siten, että normaalikäyttäjä tarvitsee istunnon tunnuksen ja salasanan.

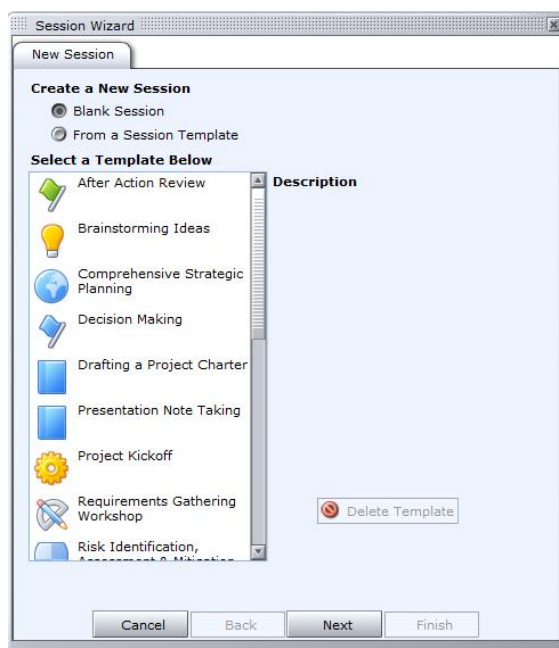
Aloitussivuksi avautuu istuntojen hallintapaneeli, jossa istuntoja voi luoda, poistaa, tallentaa jne. (Kuva 2)

Kuva 2: ThinkTank-istuntojen hallintapaneeli.

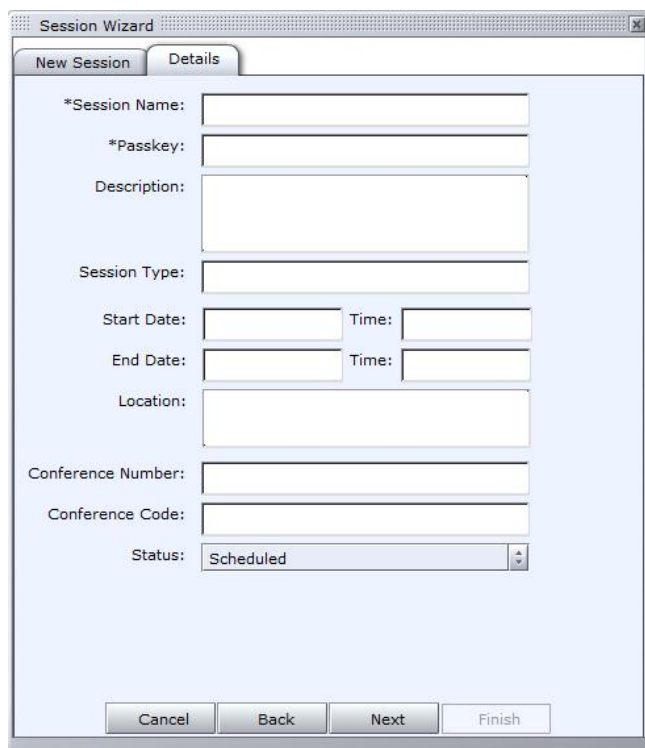
Istuntojen hallintapaneeli näyttää kyseisen sisäänkirjautujan istunnot. Käyttäjä voi katsella sekä muokata istuntojen sisältöä. (ThinkTank-ohje 2007). Yksi rivi vastaa yhtä istuntoa. Hiiren kaksoinapsautuksella pääsee itse istunnon sisään.

Uusi istunto luodaan painamalla New-nappulaa, jolloin avautuu uusi ikkuna (Kuva 3).

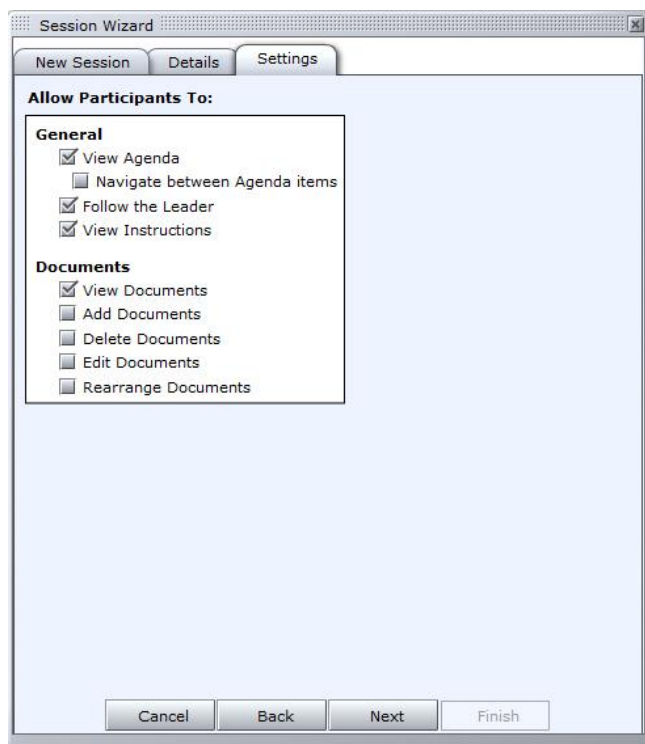
Kuva 3: Uusi istunto.

Ikkunassa on tässä vaiheessa yksi välilehti, josta voi valita haluaako luoda istunnon tyhjästä vai perustuen johonkin pohjaan. Wise Guys -paneelin istunnot luotiin tyhjästä. Tällöin oikea vaihtoehto on Blank Session. Sen jälkeen painetaan Next, jolloin avautuu uusi Details-välilehti samaan ikkunaan (Kuva 4).

The image shows a 'Session Wizard' window with two tabs: 'New Session' and 'Details'. The 'Details' tab is active. It contains several input fields: '*Session Name:', '*Passkey:', 'Description:', 'Session Type:', 'Start Date:' and 'Time:', 'End Date:' and 'Time:', 'Location:', 'Conference Number:', 'Conference Code:', and a 'Status:' dropdown menu currently set to 'Scheduled'. At the bottom, there are four buttons: 'Cancel', 'Back', 'Next', and 'Finish'.

Kuva 4: Istunnon tiedot

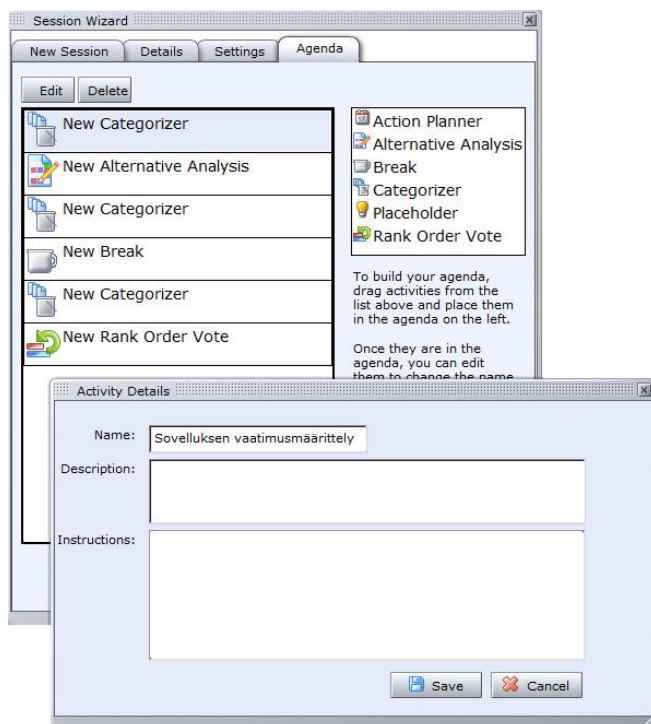
Details-välilehdellä ainoat pakolliset tiedot ovat istunnon nimi (Session Name) ja salasana (Passkey). Wise Guys - paneelien istunnoille ei määritetty aloitus- ja loppumisaikaa vaan ne käynnistettiin ja suljettiin manuaalisesti tarpeen mukaan. Istunnon luontia jatketaan painamalla Next-nappulaa, jolloin avautuu Settings-välilehti (Kuva 5).

Kuva 5: Istunnon asetukset

Asetuksissa (Settings) valittiin kuvassa näkyvät vaihtoehdot. Follow the Leader -asetus oli erittäin tärkeä Wise Guys -paneelin näkökulmasta, koska silloin käyttäjien täytyi noudattaa vetäjän (facilitator) agendaa eivätkä he pystyneet hyppimään osiosta toiseen. Muut kuvassa olevat valitut kohdat antavat käyttäjille mahdollisuuden nähdä agendan (View Agenda), kyseiseen istuntoon kirjoitetut ohjeet (View Instructions) ja mahdolliset istuntoon liitetyt dokumentit (View Documents).

Kun asetukset ovat kunnossa ja on painettu Next-nappulaa, siirrytään Agenda-välilehdelle (Kuva 6). Siellä luodaan varsinainen agendan aihio sisäänrakennetuista elementeistä. Agendan varsinainen sisältö luodaan myöhemmin.

Kuva 6: Istunnon agenda ja sen muokkaus.

Agenda voi koostua kuudesta eri osiosta eli Action Planner, Alternative Analysis, Break, Categorizer, Placeholder ja Rank Order Vote. Ne voi nimetä vapaasti. Esimerkiksi New Categorizer voidaan nimetä agendassa uudelleen Sovelluksen vaatimusmäärittelyksi (Kuva 6). Agendan osiolle voi lisäksi antaa kuvauksen ja ohjeita käyttäjiä varten. Jos ei halua vielä tässä vaiheessa luoda agendaa, sen voi luoda myöhemminkin.

Kun agenda on valmis, napsautetaan Next-nappulaa, jolloin avautuu Invite-välilehti (Kuva 7). Siinä voi tehdä ja lähettää kokouskutsun.

Session Wizard

New Session Details Settings Agenda **Invite**

Email Options

☐ **Select All**

☒ Link

☐ Include Session Passkey

☒ Include Session Details

☒ Session Name

☒ Description

☒ Start Date

☒ Start Time

☐ Location

☒ Conference Number

☒ Conference Code

☐ Include Agenda

☐ Include Accessibility Information

Email Format: Outlook

Outlook has a limitation of 2048 characters when generating an invitation. Feel free to edit the invitation after it comes up in Outlook.

Kuva 7: Istunnon Invite-välilehti.

Tällä välilehdellä voi valita, mitä tietoja kutsussa lähetetään. Mahdollisia tietoja ovat mm. linkki istuntoon, istunnon salasana, nimi, kuvaus sekä aloitus- ja lopetusaika. Wise Guys -paneelin istunnossa tätä ei käytetty vaan kutsut lähetettiin erikseen.

5 ThinkTank-agendan sisällön luonti ja käyttö istunnon aikana

Agendan aihio voidaan luoda istunnon luonnin yhteydessä, mutta sisältö vasta istunnon sisällä. Tällä ei tarkoiteta sitä, että istunto on käynnissä ja käyttäjät pääsevät näkemään sisältöä vielä tässä vaiheessa. ThinkTank-istuntoon voi osallistua vasta, kun istunnon vetäjä sen käynnistää. Kirjautuminen istuntoon onnistuu kyllä, mutta silloin ei pysty näkemään muuta kuin istunnon agendan. Istuntoon osallistuja kirjautuu sisään kirjautumissivun Participants-välilehdeltä (Kuva 8).

Kuva 8: Osallistujan kirjautumisikkuna.

Kuvassa 8 näkyy kolme kenttää. Osallistujan täytyy tietää istunnon tunnus ja salasana. Ne on yleensä toimittanut istunnon vetäjä. Käyttäjänimeksi ei tarvitse laittaa omaa nimeään, vaan siihen käy mikä tahansa. Oman nimen voi rauhassa laittaa, sillä nimeä ei kytketä ideoihin, kommentteihin tai muihin ThinkTank-ominaisuuksiin. Nimi näkyy vain osallistujalistalla. Sisäänkirjautumisen jälkeen osallistujan näkymät ovat hyvin samankaltaiset istunnon vetäjän näkymien kanssa. Istunnon vetäjällä näkyy muutama istunnon hallintaan liittyvä nappula enemmän, koska hänellä on laajemmat oikeudet.

Agenda voi koostua kuudesta eri osiosta: Action Planner, Alternative Analysis, Break, Categorizer, Placeholder ja Rank Order Vote. Jokaisella osiolla on omat toimintonsa, jotka tukevat kokousprosesseja.

5.1 Action Planner

Action Planner -osiota (Kuva 9) voi käyttää nimensä mukaisesti tehtävien suunnitteluun. Sen avulla voidaan luoda listaa tehtävistä. Tehtäville voidaan asettaa kategoria, resurssi, valmistumisaste prosentteina ja aloitus- sekä lopetusaika. Myös omia sarakkeita voidaan lisätä. Nämä tiedot voidaan viedä Microsoft Project -ohjelmaan (ThinkTank-ohje 2007). Tämä osio soveltuu hyvin esimerkiksi projekteihin. Ominaisuutta ei käytetty Wise Guys -paneelissa.

Customize Transfer Data Export Report					
Edit Delete Outdent Indent Cut Copy Paste Paste Special					
Task Name		Start	Finish	% Completed	Resource
1. Get Executive Leadership Approval	0 (0)	06/14/07	06/14/07	100	Bill
2. Allocate Funding	0 (0)	06/25/07	06/29/07	50	Karen
3. Begin Product Development	0 (0)	07/09/07	07/13/07	30	Bill
4. Develop Marketing Campaign	0 (0)	07/23/07	07/27/07	25	Frank
5. Train Sales Team	0 (0)	07/30/07	08/03/07	0	Jack
6. Go To Market	0 (0)	08/06/07		0	Sue

Christine
 Jack
 Karen
 Bill
 Sue
 Frank

Kuva 9: Action Planner käytössä (ThinkTank-ohje 2007)

Kuvasta 9 näkee, miten Action Planneria käytetään. Resurssit-sarakkeeseen (Resource) lisätään henkilöiden nimet kaksoisnapsauttamalla hiirellä resurssi-sarakkeen otsikkoa tai valitsemalla kyseinen sarake ja napsauttamalla Edit-nappulaa. Tällöin avautuu uusi ikkuna, jossa lisäykset voidaan tehdä. Myös osallistujat voivat lisätä tehtäviä tai muokata sarakkeita, mikäli istunnon vetäjä on antanut siihen oikeudet. Vain istunnon vetäjä näkee kuvassa 9 olevan ylimmän nappularivin.

5.2 Alternative Analysis, Break ja Placeholder

Alternative Analysis (Kuva 10) on äänestystyökalu. Sitä ei käytetty Wise Guys -paneelissa. Äänestyksen kohteille (Ballot Items) voidaan antaa erilaisia kriteerejä (Criteria). Osallistujat voivat lisätä äänestyksen kohteita, mikäli istunnon vetäjä on antanut siihen oikeudet, mutta ei kriteereitä.

Vote Description: 5 = < 1 ManMonth, 4=1-3 ManMonths, 3=3-6 ManMonths, 2=6-12 ManMonths, 1=>12 ManMonths

Ballot Items	Voting Method=>	Criteria=>	
		ROI	Effort
		Low/Med/High	Sliding Scale
1. Engage customers in online workshops to get their feedback and ideas	0 (0)	L (M) H	1 1 5
2. Create a collaborative culture that encourages ideation from all levels of the organization	0 (0)	L (M) H	1 4 5
3. Re-engineer the product approval process	0 (0)	L (M) H	1 2 5
4. Improve training approaches by using technology to get wider feedback during classes	0 (0)	L (M) H	1 3 5
5. Leverage web 2.0 technologies to improve ease of use for our products	0 (0)	L (M) H	1 4 5
6. Conduct a strategic assessment of the best market opportunities in front of us	0 (0)	L M (H)	1 5 5
7. Identify the top 10 issues that affect our customers and conduct problem solving	0 (0)	L M (H)	1 2 5

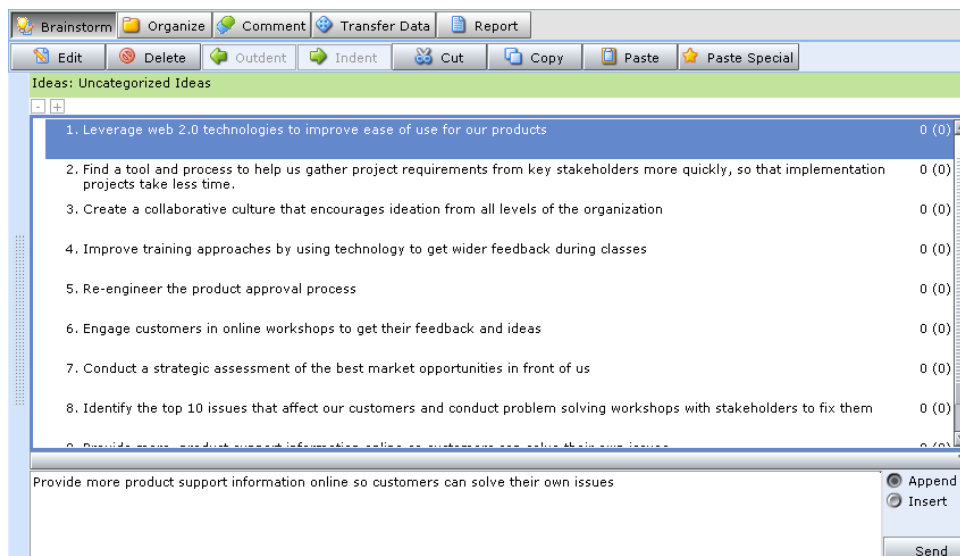
Kuva 10: Alternative Analysis käytössä. Kriteereinä ROI ja Effort. (ThinkTank-ohje 2007)

Kuvassa 10 on seitsemän kohdetta, jotka jokainen käyttäjä arvioi kahdella eri kriteerillä. Kriteereinä ovat Return of Investment (ROI) ja henkilötyökuukausi (Effort). Kriteerejä voidaan arvioida kahdeksalla erilaisella valmiilla asteikolla. Joitakin asteikkoja, kuten kuvassa 10 näkyvää liukuasteikkoa, voidaan skaalata isommaksi tai pienemmäksi. Istuntoon osallistujat eivät näe ensimmäistä nappulariviä eikä New Criteria -nappulaa.

Break tarkoittaa nimensä mukaisesti taukoa eikä siinä ole toiminnallisuuksia. Ominaisuutta käytettiin Wise Guys -paneelissa osoittamaan kahvi- ja ruokatauot. Placeholder-osiolla ei ole toiminnallisuuksia. Se vain kertoo, että kyseiseen kohtaan on tulossa jotain. Se voi olla tauko tai se voi toimia muistutuksena, että tässä kohtaa tulee videoesitys. Wise Guys -paneelissa sitä käytettiin päivätauon merkinä ja tehtävämuistutuksena.

5.3 Categorizer

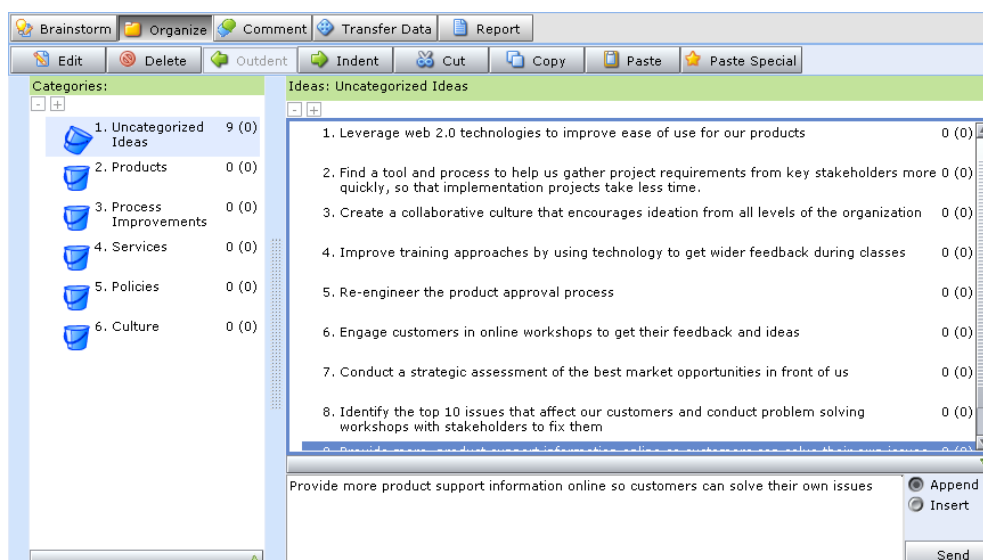
Categorizer (Kuva 11) on nimenä hieman harhaanjohtava vaikka siinä yhtenä osana on kategorisointi. Se soveltuu erityisesti aivoriiehiin. Categorizerin sisältöä ei yleensä luoda agendan luonnin yhteydessä vaikka sinne on mahdollista laittaa ideoita valmiiksi. Categorizer koostuu kolmesta eri vaiheesta eli Brainstorm- , Organize- ja Comment-vaiheesta. Näihin liittyvät nappulat eivät ole näkyvillä istuntoon osallistujille.

Kuva 11: Categorizer käytössä. Brainstorm-vaihe. (ThinkTank-ohje 2007)

Brainstorm-vaiheessa (Kuva 11) käyttäjät ideoivat vapaasti. He kirjaavat ideansa ja ne ilmestyvät kaikille nähtäväksi. Kirjaaminen tapahtuu kuvassa 11 näkyvään alimpaan ruutuun, jonka vieressä on Send-nappula. Ideoita voi myös kommentoida tässä vaiheessa. Lisäksi ideoita voi sientää, jos huomataan, että ne ovat samankaltaisia. Näin ideoita voi jo tässä vaiheessa hieman ryhmitellä. Categorizer oli yleisimmin käytössä Wise Guys -paneelissa.

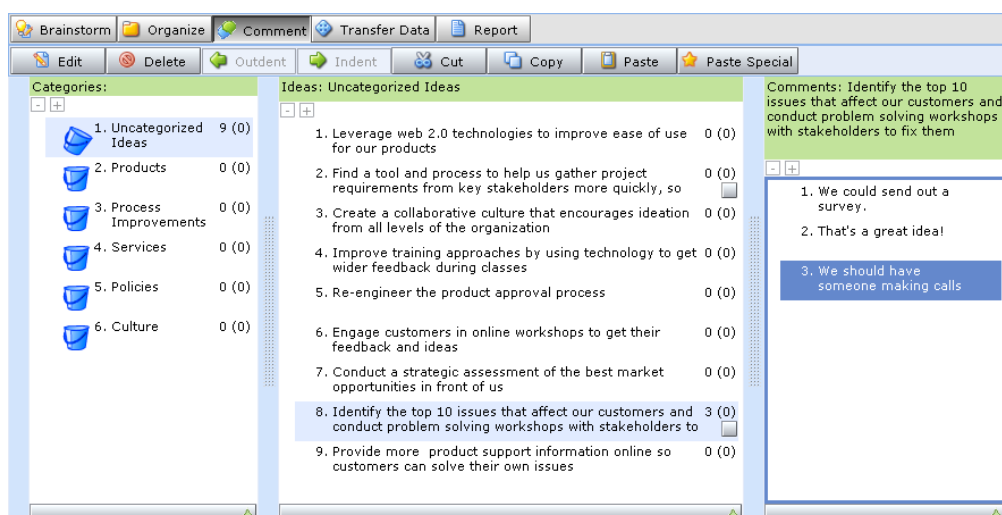
Kun Brainstrom-vaihe on ohi, siirrytään Organize-vaiheeseen (Kuva 12), jolloin ideat voidaan halutessa kategorisoida. Se tehdään raahaa ja pudota -toiminnolla.

Kuva 12: Categorizer käytössä. Organize-vaihe. (ThinkTank-ohje 2007)

Kuvassa 12 siniset ämpärit kuvaavat kategorioita. Istunnon vetäjä valitsee ideat listalta ja raahaa sen oikean kategorian kohdalle. Organize-vaiheessa on aina automaattisesti yksi kategoria kategorisoimattomia ideoita varten.

Lopuksi siirrytään Comment-vaiheeseen (Kuva 13), jolloin käyttäjät näkevät Categorize-osion kaikki vaiheet.

Kuva 13: Categorizer käytössä. Comment-vaihe. (ThinkTank-ohje 2007)

Kuvasta 13 näkee, että ensimmäisen kategorian kahdeksas idea on valittu. Valinta osoitetaan ThinkTankissa sinisellä taustaväriä. Valitun idean kaikki kommentit näkyvät oikeanpuoleisessa ruudussa.

Wise Guys -paneelissa valtaosa oli Categorizer-osioita, koska paneelin tavoitteena oli kartoittaa uusia ideoita ja konsepteja sekä löytää mahdollisia ongelmakohtia.

5.4 Rank Order Vote

Rank Order Vote -toiminnallisuus (kuva 14) antaa mahdollisuuden äänestää paremmuus- tai tärkeysjärjestyksestä. Äänestyksen jälkeen voidaan tuloksia tarkastella heti siirtymällä tulokset-vaiheeseen (Results). Ylin nappularivi näkyy vain istunnon vetäjälle.

Ballot Items

1. Identify the top 10 issues that affect our customers and conduct problem solving workshops with stakeholders to fix them 3 (0)
2. Create a collaborative culture that encourages ideation from all levels of the organization 0 (0)
3. Leverage web 2.0 technologies to improve ease of use for our products 0 (0)
4. Find a tool and process to help us gather project requirements from key stakeholders more quickly, so that implementation projects take less time. 0 (0)
5. Improve training approaches by using technology to get wider feedback during classes 0 (0)
6. Re-engineer the product approval process 0 (0)
7. Provide more product support information online so customers can solve their own issues 0 (0)
8. Conduct a strategic assessment of the best market opportunities in front of us 0 (0)
9. Engage customers in online workshops to get their feedback and ideas 0 (0)

Kuva 14: Rank Order Vote käytössä. Vote-vaihe. (ThinkTank-ohje 2007)

Kuvassa 14 käyttäjä on järjestänyt vaihtoehdot tärkeysjärjestykseen raahaa ja pudota - toiminnallisuuden avulla. Lopuksi hänen täytyy napsauttaa Cast Vote -nappulaa, jotta tulos rekisteröityisi ThinkTankiin. Käyttäjä voi lisätä listaan uusia vaihtoehtoja, mikäli istunnon vetäjä on sen sallinnut.

Kun kaikki ovat äänestäneet, siirrytään tuloksien tarkasteluun (Kuva 15). Niitä voi tarkastella joko taulukkona tai kaaviona.

Session: Improving the Seminar Series

Activity: Room Facilities

Votes: 5, Abstentions: 0

Ballot Items	Score	Total	Avg	Std. Dev	1	2	3	4	5	6
1 need more airflow	20.0	10.0	2.0	1.0	2	1	2	-	-	-
2 better lighting	19.0	11.0	2.2	1.6	2	2	-	-	1	-
3 air conditioned rooms	13.0	17.0	3.4	1.1	-	1	2	1	1	-
4 bigger screen for presentations	12.0	18.0	3.6	1.7	1	-	1	1	2	-
5 Two screens? For diff topics, or sc	6.0	24.0	4.8	1.8	-	1	-	1	-	3
6 bring jackets	5.0	25.0	5.0	1.0	-	-	-	2	1	2

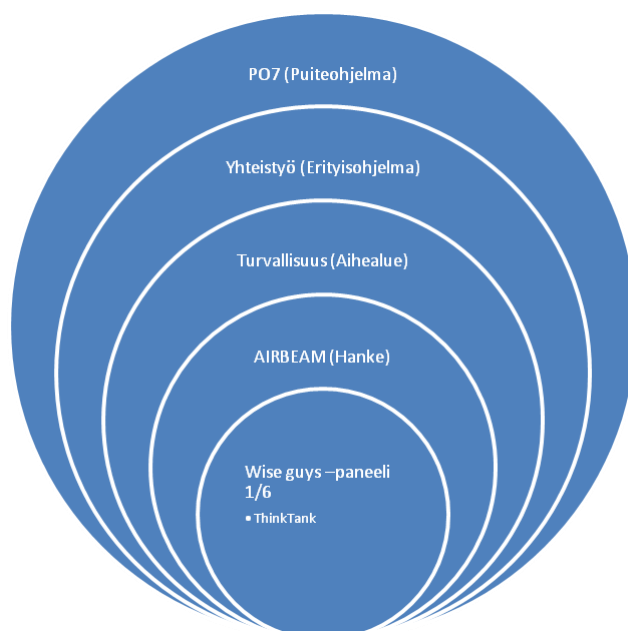
Kuva 15: Rank Order Vote. Tulostaulukko. (ThinkTank-ohje 2007)

Kuvassa 15 tuloksia tarkastellaan taulukko-muodossa. Tuloksia voi tarkastella mm. pisteytysten ja keskiarvon mukaan. Taulukosta näkee myös, miten äänet ovat jakautuneet eri vaihtoehtojille.

6 Wise Guys -paneeli

Wise Guys -paneeli on osa EU-rahoitteista AIRBorne information for Emergency situation Awareness and Monitoring -hanketta (AIRBEAM), jonka tarkoituksena on kehittää keinoja valvoa ja tukea kriisinhallintaa miehittämättömien lentävien alusten ja niihin integroitujen etämittauslaitteiden avulla. Wise Guys -paneeli on tapaaminen, missä tehdään niihin liittyvää selvitystyötä. Paneeleja järjestään yhteensä kuusi kappaletta, joissa jokaisessa on erilainen tavoite (Tammilehto 2012). Ensimmäinen Wise Guys -paneeli, joka järjestettiin 5.-6.9.2012 Villa Ivan Falinissa Helsingissä, selvitti uusia ideoita ja valmiita konsepteja miehittämättömien lentävien alusten toiminnasta ja varustelusta, eri viranomaisten vaatimuksia ja mahdollisia lakisääteisiä ongelmakohtia. Ensimmäiseen paneeliin osallistui mm. poliiseja, pelastuslaitosten henkilökuntaa ja erilaisia miehittämättömien ilma-alusten asiantuntijoita useista eri Euroopan maista sekä Yhdysvalloista.

Alla olevasta kuviosta 1 käy ilmi Wise Guys -paneelin sijoittuminen Tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskevassa seitsemännessä puiteohjelmassa.

Kuvio 1: Wise Guys -paneeli kokonaiskuvassa.

AIRBEAM kuuluu EU-rahoitteeseen Tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskevaan seitsemänteen puiteohjelmaan (PO7) ja kestää neljä vuotta alkaen vuoden 2012 alusta.

Hankkeen arvioitu budjetti on noin 15 miljoonaa euroa, joista PO7-rahoituksen osuus on vajaa 10 miljoonaa euroa (AIRBorne information for Emergency situation Awareness and Monitoring 2011). PO7:n avulla pyritään parantamaan Euroopan työllisyyttä ja kilpailukykyä. Sen tavoitteena on säilyttää johtava asema maailmanlaajuisessa tietotaloudessa. (PO7 lyhyesti - Kuinka osallistua EU:n seitsemänteen tutkimuksen puiteohjelmaan. 2007, 6). Ohjelman kokonaisbudjetti on 50 miljardia euroa ja kestää seitsemän vuotta. Hankkeeseen täytyy osallistua useasta eri Euroopan maasta tulevia asiantuntijoita, organisaatioita tai yrityksiä, jotta se pääsee PO7:n piiriin. Myös Euroopan ulkopuolelta voi osallistua hankkeeseen.

Tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskeva seitsemäs puiteohjelma on jaoteltu viiteen erityisohjelmaan ja ne edelleen erilaisiin aihealueisiin. Erityisohjelmat ovat Yhteistyö, Ideat, Ihmiset, Valmiudet sekä Ydintutkimus. AIRBEAM sijoittuu ensimmäiseen Yhteistyö-erityisohjelmaan. Sen tavoitteena on yritysten, organisaatioiden ja tiedelaitosten tutkimusyhteistyön edistäminen Euroopassa erilaisten hankkeiden avulla. (PO7 lyhyesti - Kuinka osallistua EU:n seitsemänteen tutkimuksen puiteohjelmaan. 2007, 14).

Erityisohjelmissa tutkimusta tehdään kymmenellä aihealueella: terveys, elintarvikkeet, maa- ja kalatalous, sekä bioteknologia, tieto- ja viestintätekniikka, nanotieteet, nanoteknologia, materiaalit ja uudet tuotantoteknologiat, energia, ympäristö (mukaan luettuna ilmastonmuutos), liikenne (mukaan luettuna ilmailu), yhteiskunta- ja taloustieteet sekä humanistiset tieteet, avaruus, turvallisuus. (PO7 lyhyesti - Kuinka osallistua EU:n seitsemänteen tutkimuksen puiteohjelmaan. 2007, 14.) AIRBEAM kuuluu viimeksi mainittuun turvallisuus-aihealueeseen. Turvallisuus-aihealueen tavoitteena on mm. kehittää teknologioita ja rakentaa valmiuksia, jotka takaavat siviilien turvallisuuden terrorismia, luonnonkatastrofeja ja rikollisuutta vastaan niin, että ihmisoikeuksia ja yksityisyyttä kunnoitetaan. Muita tavoitteita ovat turvallisuusratkaisuja toimittavien ja käyttävien yhteistyön piristäminen sekä Euroopan turvallisuusteollisuuden kilpailukykyyn parantaminen. (FP7 - Research Theme: Security 2006.)

7 Chatham House Rule

Chatham House Rule on sääntö, jonka pyrkimyksenä on tarjota puhujalle mahdollisuus puhua anonyymisti. Anonymiteetin tarkoituksena on rohkaista avoimuuteen ja tiedonjakoon. Sääntöä voidaan soveltaa vapaasti, kunhan sen henkeä noudatetaan. Yksi esimerkki soveltamisesta on ThinkTank-sovelluksen käyttö, jossa ”puhujat” kirjoittavat mielipiteensä ja tietonsa anonyymisti.

Chatham Housen web-sivuilla sääntö määritellään näin: ”When a meeting, or part thereof, is held under the Chatham House Rule, participants are free to use the information received,

but neither the identity nor the affiliation of the speaker(s), nor that of any other participant, may be revealed” (Chatham House 2010).

Tämä sääntö on vaatimuksena AIRBEAM-hankkeen määrittelyissä (Tammilehto 2012).

8 Kyselyn tulokset

Ensimmäisenä tehtiin kysely, joka suoritettiin ThinkTankia hyödyntäen. Osa vastauksista oli näkyvillä kaikille osallistujille, joten se on saattanut ohjata vastauskäyttäytymistä.

Kukaan kutsuvieraista ei ollut käyttänyt ThinkTankia aiemmin. Valtaosa arvioi tietoteknisen osaamisensa olevan joko keskitasoa tai hyvä. Kaikki osallistujat arvioivat, että ThinkTank oli helppo tai erittäin helppo oppia. Kukaan ei kokenut, että ThinkTank olisi vaikeakäyttöinen.

Yksi tärkeistä vaatimuksista oli mahdollisuus kommentoida anonyymisti, minkä vuoksi Wise Guys -paneelissa pyrittiin noudattamaan Chatham House -sääntöä. Valtaosa osallistujista kokivat, että sääntö oli hyödyllinen tai erittäin hyödyllinen, mutta myös päinvastaista mielipidettä esiintyi. Kaikki kumminkin kokivat, että pystyivät kommentoimaan lähes täysin tai täysin anonyymisti.

Yhtä poikkeusta lukuunottamatta kaikki kokivat ThinkTankin olevan sovelias työkalu Wise Guys -paneeliin.

ThinkTankin huonoista ominaisuuksista ei varsinaisesti löytynyt yhteinäistä linjaa. Ainoat mahdollisesti yhteneväiset kommentit liittyivät kommenttien seurannan vaikeuteen. Muut yksittäiset kommentit liittyivät ThinkTankin hitauteen tai kommentointikentän vierityspalkin toimimattomuuteen. Hitaus tosin saattoi johtua kokouspaikan huonohkoista yhteyksistä.

Selkeästi ThinkTankin parhaimmiksi ominaisuuksiksi koettiin interaktiivinen kommunikointi, reaaliaikaisuus ja anonymiteetti. Anonymiteetti kumminkin koettiin yllättäen melko tarpeettomaksi tässä paneelissa.

Haastattelussa kysyttiin myös kehitysehdotuksia ThinkTank-istuntoihin. Palaute koski siis lähinnä istunnon toteutusta, ei itse ThinkTankin käyttöä. Selkeästi eniten käyttäjät toivoivat, että istunnot pidettäisiin lyhyempinä ja että kommentit olisi käsitelty useammin ja nopeammin.

9 Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät

Tämä opinnäytetyö on tyypiltään toiminnallinen. Toiminnallinen opinnäytetyö on yleensä työelämälähtöinen eli sillä on yleensä myös toimeksiantaja. Opinnäytetyö tuottaa tällöin toimeksiantajalleen jotain konkreettista, kuten esimerkiksi ohjeistuksen, messuosaston tai tietokoneohjelman. Toiminnallisessa opinnäytetyössä esitellään miten, miksi ja miten olet sen toteuttanut. Lisäksi työprosessi kuvataan ja lopuksi kerrotaan tulokset ja johtopäätökset, joihin on päädytty. (Vilkka & Airaksinen 2003, 51-65; Monimuotoinen / toiminnallinen opinnäytetyö 2006.) Tämän opinnäytetyön tuotoksena saadaan informaatiota siitä, kannattaako ThinkTankia hyödyntää muissakin kuin ensimmäisessä Wise Guys -paneelissa.

Yhtenä tiedonkeruumenetelmänä käytettiin kirjallisuuskatsausta. Siinä kartoitetaan tutkittavan aihepiiriin liittyviä julkaisuja. Sen on tarkoitus auttaa, esimerkiksi opinnäytetyön tekijää, saamaan yleiskuva tutkittavasta aiheesta ja alasta. Katsausta tehtäessä on pidettävä mielessä omat tutkimusongelmat ja tavoitteet, ja valikoitava omalta kannalta oikea tutkimusta tukeva kirjallisuus. (Hirsijärvi ym. 2009, 258-260.) Tässä opinnäytetyössä osan kirjallisuudesta antoi Laurean yliopettaja Juha Knuuttila, joka on elektronisten kokousjärjestelmien asiantuntija. Näistä kirjoista vain osa valikoitui käytettäväksi opinnäytetyössä. Toinen tapa oli etsiä tietoa internetistä hakukone Googlen avulla. Sieltä kirjallisuudeksi kelpuutettiin virallisten tahojen, kuten yliopistojen, korkeakoulujen ja Euroopan Unionin julkaisuja. Muina tiedonkeruumenetelminä käytettiin osallistuvaa havainnointia sekä kahdenlaisia haastatteluja eli kyselyä ja teemahaastatteluja.

9.1 Osallistuva havainnointi

”Kyselyn ja haastattelun avulla saadaan selville, mitä henkilöt ajattelevat, tuntevat ja uskovat. Ne kertovat, miten tutkittavat havaitsevat, mitä ympärillä tapahtuu. Mutta ne eivät kerro, mitä todella tapahtuu. Havainnoinnin (observation) avulla saadaan tietoa, toimivatko ihmiset niin kuin he sanovat toimivansa.” (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 214.)

Havainnoinnin menetelmiä on useita. Tässä opinnäytetyössä käytettiin osallistuvaa havainnointia. Siinä on tyypillistä, että tutkija osallistuu tutkittavien ehdoilla heidän toimintaansa (Hirsijärvi ym. 2009, 216.) Osallistuva havainnointi voidaan suorittaa aktiivisella tai passiivisella tavalla. Opinnäytetyössä käytettiin jälkimmäistä tapaa. Passiivinen osallistuva havainnointi perustuu siihen, että tutkija ei vaikuta tilanteiden kulkuun mitenkään. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.) Esimerkiksi hän ei osallistu havainnoitavan tilaisuuden keskusteluihin tai aktiviteetteihin.

9.2 Haastattelut

Opinnäytetyössä käytettiin kahta haastattelutyyppiä: Kyselyä ja teemahaastatteluja. Kysely on aineistonkeruutapa, jossa kaikilta osallistujilta kysytään samat kysymykset täsmälleen samalla tavalla (Hirsijärvi ym. 2009, 193). Kyselyn voi suorittaa puhelinhaastatteluna, sähköpostitse, internetin välityksellä tai paikan päällä tilaisuuksissa, messuilla tms. (Vilka 2005, 74-75). ”Teemahaastattelu on lomake- ja avoimen haastattelun välimuoto. Teemahaastattelussa on tyypillistä, että haastattelun aihepiirit eli teema-alueet ovat tiedossa, mutta kysymysten tarkka muoto ja järjestys puuttuu.” (Hirsijärvi ym. 2009, 208)

Kysely suoritettiin ThinkTank-ryhmätyösovellusta käyttäen ja siihen osallistuivat Wise Guys -paneelin kutsuvieraat. Teemahaastattelut tehtiin Wise Guys -paneelin jälkeen ja siihen osallistuivat Laurean henkilökunnasta Tuomas Tammilehto ja Juha Knuuttila sekä ruotsalainen miehittämättömien lentävien ilma-alusten asiantuntija Lars Falk. Jokaista haastateltavaa haastateltiin eri näkökulmasta. Tammilehtoa haastateltiin ThinkTank-sessioden suunnittelun ja toteutuksen sekä Wise Guys -paneelin järjestäjän näkökulmasta, Knuuttilaa useamman ThinkTank-session omaavan henkilön näkökulmasta ja Falkia ThinkTankista saadun informaation jälkikäsitteilyn näkökulmasta.

10 Teemahaastattelut

Teemahaastatteluja varten haastateltiin kolmea eri henkilöä eri näkökulmista. Haastateltavat olivat AIRBEAM-hankkeen projektipäällikkö Tuomas Tammilehto Wise Guys -paneelin istuntojen suunnittelun ja vetäjän näkökulmasta, Laurea Leppävaaran yliopettaja Juha Knuuttila useamman ThinkTank-istunnon omaavan henkilön näkökulmasta ja ruotsalainen miehittämättömien lentävien ilma-alusten asiantuntija Lars Falk ThinkTank raportin käsittelijän näkökulmasta.

10.1 AIRBEAMin projektipäällikkö ja tieteellinen vetäjä

AIRBEAMin projektipäällikköä Tuomas Tammilehtoa haastateltiin Wise Guys -paneelin istuntojen suunnittelun ja vetäjän näkökulmasta. Hän koki, että itse istuntojen luonti oli helppo oppia, missä hänen hyvä tietotekninen osaamisensa auttoi. Merkittäviä ongelmia itse sovelluksen kanssa ei ollut, mutta istuntojen suunnittelu esimerkiksi ajankäytön suhteen oli haasteellista. Tammilehto piti ThinkTankin käyttöä Wise Guys -paneelissa erittäin hyödyllisenä, koska aikaa ja vaivaa säästyi valtavasti muistiinpanojen tekemiseltä. Kahvitaukojen aikana oli tarkoitus kategorisoida kommentteja aihealueittain, mutta se oli loppujen lopuksi enemmän aikaa vievä työ kuin hän oli aluksi ajatellut, joten sitä ei voinut

toteuttaa. Itse sovelluksen käyttöliittymää hän arvosteli alkeelliseksi ja vanhaksi. Kaikki toiminnallisuudet eivät avautuneet hänelle heti.

Tammilehto kertoi, että ThinkTankista on tullut jälkeenpäin paljon kiitosta. Monet ovat kyselleet, mistä sen saa hankittua, paljonko se maksaa jne. Parin kutsuvieraan organisaatiota harkitsevat sen hankintaa. Runsas positiivinen palaute hieman yllätti haastateltavan, joka odotti edes jonkin verran esimerkiksi sukupolvesta tai kulttuurieroista johtuvaa vastarintaa.

Laurea Leppävaaran yliopettaja Juha Knuuttilaa haastateltiin laajan ThinkTank-kokemuksen näkökulmasta. Hän on AIRBEAM-hankeen tieteellinen vetäjä ja Wise Guys -paneelissa hänen roolinsa oli lähinnä seurata keskustelua, mutta hän myös osallistui niihin kommentoimalla tai ohjaamalla suuntaa. Haastateltavalla on 21 vuoden ThinkTank-kokemus sadoista eri tilaisuuksista. Hänen mielestään ThinkTankin käyttö Wise Guys -paneelissa onnistui ensikertalaisilta erinomaisesti ja se soveltui paneeliin hyvin. Sen käyttöä on pohdittava myös tulevaisuudessa. Ainoa istuntoihin liittyvä parantamisen varaa vaativa asia oli, että ”palaute olisi saatava nopeammin liikkellee osallistujille.”

10.2 ThinkTank-raportin jälkikäsitteily

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) miehittämättömien lentävien ilma-alusten asiantuntija Lars Falkia haastateltiin ThinkTankista otettujen raporttien jälkikäsitteilyn näkökulmasta. Hänen vastauksistaan huomattiin, että ne eivät vastanneet kysymyksiin. Lopulta selvisi, että hän ei ollut saanut luvattua materiaalia, johon haastattelun oli tarkoitus pohjautua. AIRBEAMin projektipäällikön oli tarkoitus lähettää Wise Guys -paneelissa ThinkTankiin kirjoitetut tekstit haastateltavalle, mutta ei työkiireiltään ollut sitä kerennyt tekemään. Vastaukset onnistuttiin saamaan kuitenkin Tammilehdon kautta.

ThinkTankista on mahdollista siirtää istuntojen sisällöt Wordille ja kyselyiden tulokset Excelille. Ennen raporttien vientiä tiedostoihin Tammilehto poisti turhia kommentteja, organisoi katkenneita kommentteja yhteen ja kategorisoi ne. Hän joutui korjaamaan myös paljon kirjoitusvirheitä ja kirjoittamaan auki lyhenteitä. Kirjoitetut kommentit vietiin Word-tiedostoon. Tammilehto arvioi, että Word-raportti oli siistin näköinen ja sitä helppo käsitellä. Hän poisti sieltä ylimääräisiä rivejä ja kappaleita, jotka liittyivät ohjeisiin, agendaan, kokouskäytänteisiin ja pitämättä jääneisiin istuntoihin. Myös numerointeja oli poistettava. Hän myös kiteytti kommentteja yhteen. Kyselyiden tulokset vietiin Excel-tiedostoon. Sitä ei tarvinnut käsitellä lainkaan.

11 Havainnointi

Osallistuva havainnointi suoritettiin tarkkailemalla paneelin osallistujien toimintaa ThinkTank-istuntojen aikana. Eri osallistujien aktiivisuutta huomioitiin niin ThinkTank-käytön kannalta kuin puheenvuorojen määrässä. Osallistujien kirjoittamisen ja puhumisen määrää tarkkailtiin. Tällä tavalla saatiin lisähuomioita ThinkTankin soveltuvuudesta Wise Guys -paneeleihin.

Havainnoija toimi paneelissa teknisenä tukena ThinkTank-käyttäjille. Tällä tavoin pystyttiin tarkkailemaan avuntarpeen määrää sekä sitä, millaisia ongelmia käyttäjillä oli. Tämän avulla pystyttiin edelleen syventämään tietoutta ThinkTankin soveltuvuudesta Wise Guys -paneeleihin. Lisäksi AIRBEAM-hankkeen projektipäällikköä Tuomas Tammilehto autettiin luomaan ThinkTank-istuntoja. Loppukäyttäjille tarkoitettu kysely toteutettiin ThinkTankia hyväksikäyttäen, joten siitä saati myös omaa näkemystä sovelluksen toimivuudesta.

Kaikki Wise Guys -paneelin osallistuneet ottivat ThinkTankin ennakkoluulottomasti vastaan, eikä vastalauseita kuulunut. Käyttäjät eivät juurikaan tarvinneet apua itse ThinkTankin käytössä. Valtaosa käyttäjistä käytti ThinkTankia aktiivisesti, vaikka suullinen keskustelu oli vilkasta. Suurimmaksi ongelmaksi koitui kokouspaikan internetyhteyden kaistan pienuus, mutta sekään ei vakavasti uhannut istuntoja.

12 Johtopäätökset

ThinkTankia hyödynnettiin suhteellisen tehokkaasti Wise Guys -paneelissa. Se oli käytössä taukoja lukuunottamatta koko ajan. Kaikkia ThinkTankin tarjoamia mahdollisuuksia ei käytetty paneelin aikana, mutta niihin ei varsinaisesti ollut tarvetta. Alunperin oli suunniteltu, että tauon aikana paneeliin osallistujien kommentit ja kysymykset kategorisoidaan ja siirretään seuraavaan istuntoon tai kyselyyn, mutta se oli odotettua hitaampaa ja se jäi tekemättä. Kategorisointia hidasti kommenttien paljous, johon olisi voinut vaikuttaa pitämällä istunnot lyhyempinä ja tiiviimpinä. Toisaalta istuntoja pidensi vilkas keskustelu. Pysyttäytyminen tiukemmin ThinkTankin-käytössä olisi ehkä tehostanut ajankäyttöä, mutta silloin olisi jotain mahdollisesti jäänyt sanomatta. Kommentteja ei käsitelty nopeasti, mikä ei miellyttänyt osallistujia, koska esimerkiksi kysymyksiin ei välttämättä saatu vastauksia. Kommenttien ja kysymysten käsitteleminen seuraavassa kahvitauon jälkeisessä istunnossa voi tulla liian myöhään. Mielestäni ne pitää käsitellä saman istunnon aikana, jolloin käsiteltävä asia on tuore. Tauko vie ajatukset pois käsitellystä aiheesta ja palaaminen vanhaan voi tuntua vaikealta.

ThinkTankin tärkeimpiä hyötyjä on samanaikainen käyttö ja anonymiteetti. Wise Guys -paneeliin osallistujat kertoivat lisäksi, että interaktiivinen kommunikointi oli ThinkTankin

parhaimpia ominaisuuksia. Sillä varmaan tarkoitettiin sitä, että ThinkTankia pystyi käyttämään ikään kuin chat-sovelluksena. Jos joku esitti kommentin tai kysymyksen, muut pystyivät heti laittamaan vastakommentin tai vastaamaan kysymykseen ilman, että sitä erikseen käsiteltiin. Kun tutustuu Wise Guys -paneelin ThinkTank-istunnon sisältöön, huomaa kirjoitusten perusteella, että istuntoon osallistujat lukivat ahkerasti toistensa kommentteja. Mielestäni ThinkTankin tuottama lisäarvo on helposti opittavuus. Jos sovellusta on vaikea käyttää, se vaatii käyttäjäkoulutusta tai runsaasti työaikaa, mikä on kallista. ThinkTank-lisenssi on arvokas, mutta maksaa itsensä takaisin säästyneillä koulutusrahoilla ja myös tehostuneiden kokousten tuoman ajansäästön muodossa.

ThinkTankille ei löytynyt merkittäviä heikkouksia. Käyttöliittymä on vanhanaikainen ja ulkoasu ei herätä luottamusta. Vaikka ThinkTankia on helppo käyttää, se voi silti vaatia istunnon vetäjältä laajempaa kokemusta istunnon suunnittelun kannalta, jotta istunnot pysyvät tarpeeksi lyhyinä ja tiiviinä.

Käsitykseni mukaan Chatham House -sääntö toteutui sen hengen mukaisesti. Kommentteja ei voitu jäljittää kehenkään istunnon aikana eikä jälkeenpäin. Kirjoituksia ei kurkittu olan yli ja tulevaisuissa raporteissa ei tulla mainitsemaan osallistujien nimiä tietyn kommentin yhteydessä. Aktiivinen käyttö vaikutti mielestäni anonymiteetin säilymiseen. Jos kommentteja olisi kirjoitettu harvakseltaan, kirjoittaja olisi voitu suhteellisen helposti päätellä.

Kaikki tulokset viittaavat siihen, että ThinkTank on erittäin helppo oppia ja käyttää. Sitä käytettiin aktiivisesti ja minkäänlaista vastarintaa sen käytöstä ei ollut. ThinkTankin tuottama raportti istunnon sisällöstä oli hyvä ja selkeä. Sitä joutuu toki muokkaamaan, mutta ajansäästö on valtava verrattuna siihen, että raportti kirjoitetaan esimerkiksi sanelukoneesta. Edellä mainittujen syiden perusteella ThinkTank soveltui hyvin ensimmäiseen Wise Guys -paneeliin. Myös AIRBEAM-hankeen tieteellinen vetäjä pohtii sen jatkokäyttöä. Vahvana onnistumisen signaalina voidaan pitää sitä, että pari Wise Guys -paneeliin osallistuneen organisaatiota pohtii sovelluksen hankkimista itselleen.

Lähteet

AIRBEAM (AIRBorne information for Emergency situation Awareness and Monitoring). 2011. LAUREA. Viitattu 12.8.2012.

http://www.laurea.fi/fi/tutkimus_ja_kehitys/Hankkeet_ja_tulokset/hankkeet/Sivut/ProjectDetails.aspx?PID=41

AIRBorne information for Emergency situation Awareness and Monitoring. 2011. CORDIS. Viitattu 12.8.2012.

http://cordis.europa.eu/search/index.cfm?fuseaction=proj.document&PJ_LANG=EN&PJ_RCN=12476201&pid=0&q=5700269345866CF18CE31CBC68BF0C7E&type=adv

Bostrom, R. P., Watson, R. T. & Kinney, S. T. 1992. Computer Augmented Teamwork. New York: Van Nostrand Reinhold.

Chatham House. 2012. Viitattu 4.9.2012.

<http://www.chathamhouse.org/about-us/chathamhouseule>

FP7 - Research Theme: Security. 2006. CORDIS. Viitattu 12.8.2012.

http://cordis.europa.eu/search/index.cfm?fuseaction=prog.document&PG_RCN=8745524

Galaczy P. 1999. Electronic Meeting Systems: Win-Win Group Decision Making? Kingston: IRC Press.

History. 2012. GroupSystems. Viitattu 20.9.2012. <http://www.groupsystems.com/history>

Testimonials from Different Clients. 2012. GroupSystems. Viitattu 20.9.2012.

<http://www.groupsystems.com/what-clients-say>

Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Hämeenlinna: Tammi.

Jyväskylän yliopisto. n.d. Viitattu 21.11.2012.

<https://www.jyu.fi/edu/laitokset/kas/opiskelu/info/proseminariohje/>

Kyselyyn perustuvan tutkimuksen suorittaminen. 2007. Virtuaalinen ammattikorkeakoulu. Viitattu 18.11.2012.

<http://www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464131489/1194289345955/1194290010211.html>

Monimuotoinen / toiminnallinen opinnäytetyö. 2006. Virtuaalinen ammattikorkeakoulu.

<http://www.amk.fi/opintojaksot/030906/1113558655385/1154602577913/1154670359399/1154756862024.html>

Nunamaker, J. F., Briggs R. O. & Mittleman D. D. 1995. Electronic Meeting Systems: Ten Years of Lessons Learned. Teoksessa Coldeman, D. & Khanna, R. (toim.) Groupware. Technology and Applications. New Jersey: Prentice Hall PTR, 149-192.

P07 lyhyesti. Kuinka osallistua EU:n seitsemänteen tutkimuksen puiteohjelmaan. 2007.

Euroopan komissio. Viitattu 12.8.2012

http://ec.europa.eu/research/fp7/pdf/fp7-inbrief_fi.pdf

Saaranen-Kauppinen A. & Puusniekka A. 2006. Osallistuva havainnointi. Viitattu 18.11.2012.

http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_4_2.html

Satakunnan ammattikorkeakoulu. 2009. Viitattu 21.11.2012.

http://www.samk.fi/opiskelijat/opinnaytetyo/ohjeiden_kayttajalle/erilaiset_opinnaytetyot

Specific Programme 'Cooperation' implementing the Seventh Framework Programme. 2006. CORDIS. Viitattu 12.8.2012.
http://cordis.europa.eu/search/index.cfm?fuseaction=prog.document&PG_RCN=8500077

ThinkTank-ohje 2007.

Vilkka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

Julkaisemattomat lähteet

Falk, L. 2012. Miehittämättömien lentävien ilma-aluksien asiantuntijan haastattelu 22.10.2012. Totalförsvarets forskningsinstitut. Tukholma.

Hodges, S. L. Electronic meeting systems - what they are and how they could benefit Australian government organizations. 2010. Australian National University College of Business and Economics. Tutkimus.
<https://digitalcollections.anu.edu.au/bitstream/1885/7178/1/Hodges%20SL-%20Electronic%20Meeting%20Systems%20final%202010.pdf>

Knuuttila, J. 2012. AIRBEAMin tieteellisen vetäjän haastattelu 23.10.2012. Laurea-ammattikorkeakoulu. Espoo.

Tammilehto, T. 2012. AIRBEAMin projektipäällikön haastattelu 23.10.2012. Laurea-ammattikorkeakoulu. Espoo.

Kuvat

Kuva 1: ThinkTank-istunnonvetäjän kirjautumisikkuna.	9
Kuva 2: ThinkTank-istuntojen hallintapaneeli.	10
Kuva 3: Uusi istunto.	10
Kuva 4: Istunnon tiedot	11
Kuva 5: Istunnon asetukset.....	12
Kuva 6: Istunnon agenda ja sen muokkaus.	13
Kuva 7: Istunnon Invite-välilehti.	14
Kuva 8: Osallistujan kirjautumisikkuna.	15
Kuva 9: Action Planner käytössä (ThinkTank-ohje 2007)	16
Kuva 10: Alternative Analysis käytössä. Kriteereinä ROI ja Effort. (ThinkTank-ohje 2007)	17
Kuva 11: Categorizer käytössä. Brainstorm-vaihe. (ThinkTank-ohje 2007).....	18
Kuva 12: Categorizer käytössä. Organize-vaihe. (ThinkTank-ohje 2007)	18
Kuva 13: Categorizer käytössä. Comment-vaihe. (ThinkTank-ohje 2007)	19
Kuva 14: Rank Order Vote käytössä. Vote-vaihe. (ThinkTank-ohje 2007)	20
Kuva 15: Rank Order Vote. Tulostaulukko. (ThinkTank-ohje 2007).....	20

Kuviot

Kuvio 1: Wise Guys -paneeli kokonaiskuvassa.....	21
--	----

Liitteet

Liite 1 AIRBEAMin projektipäällikön haastattelukysymykset	34
Liite 2 AIRBEAMin tieteellisen vetäjän haastattelu	35

Liite 1 AIRBEAMin projektipäällikön haastattelukysymykset

Rooli Airbeam-projektissa?

Rooli Wise Guy -paneelissa?

Tutustuit ThinkTankiin vasta Wise Guys -paneelin suunnitteluvaiheessa. Kuinka helppoa ThinkTankin oppiminen oli sessioiden suunnittelun ja luonnin näkökulmasta? Mitä koit ongelmalliseksi?

Miten koit ThinkTankin käytön osana WGP:tä?

Miten koit ThinkTankin noin yleensä?

Tutuistuitko ThinkTankista ulossaatuihin raportteihin? Jos tutustuit, millaiset ne mielestäsi olivat? Helppoja/vaikeita jälkikäsitellä?

Käsitin, että toimitat/toimitit ThinkTankin sisällön Lars Falkille. Teitkö häntä varten jotain esikäsittelyä ThinkTankissa (esim. kategorisointi) tai digitaaliseen materiaaliin (esim. ulkoasun säätelyä Wordiin)?

Tutustuitko tekemääni palautekyselyn vastauksiin? Yllättikö tulokset? Ovatko omat kokemuksesi samoilla linjoilla vastaajien kanssa?

Onko kukaan jälkikäteen vielä kommentoinut jollain tavalla ThinkTankin käyttöä Wise Guys -paneelissa? Miten?

Puhuit, että parin viikon päästä Wise Guys -paneelista on ThinkTank-sessio auki Wise Guys -paneelin osallistujille (3-5pv auki). Kuinka innokkaasti siihen osallistuttiin? Tuliko palautetta tästä sessiosta? Minkälaista?

Liite 2 AIRBEAMin tieteellisen vetäjän haastattelu

Roolisi Airbeam-projektissa?

Roolisi Wise Guys -paneelissa?

Sinulla on useamman kerran kokemus ThinkTankin käytöstä eri tilaisuuksista. Kuinka laaja?

Onnistuivatko Wise Guys -paneelin ThinkTank-sessiot mielestäsi hyvin?

Miten koit Wise Guys -paneelin ThinkTank-sessioiden onnistumista verrattuna aikaisempiin kokemuksiisi?

Mitä mieltä olet ThinkTankin soveltuvuudesta Wise Guys -paneeliin?

Missä jäi mielestäsi parantamisen varaa?

Onko kukaan jälkikäteen vielä kommentoinut jollain tavalla ThinkTankin käyttöä Wise Guys -paneelissa? Miten?